Ortak mı, alacaklı mı?

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	24.11.2025	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/3285	2025/6940	6762 TTK, 5718 MÖHUK m.50, 818 BK

ÖZET

Yurt dışında yerleşik küçük yatırımcılardan yüksek kâr vaadiyle toplanan paralarda ortaklık ilişkisi kurulmadığının tespiti istenmiştir. AYM iptali sonrası genel hükümler devreye girmiş, dava zamanaşımından reddedilmiş ve karar 24.11.2025'te onanmıştır.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/yurt-disi-yatirimcida-ortaklik-mi-alacak-mi-2025-6940/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2025/3285 E. , 2025/6940 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Ticaret Mahkemesi

SAYISI : 2025/46 Esas, 2025/209 Karar

HÜKÜM : Davanın reddi

Mahkeme kararı taraf vekillerince temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davalı şirketin yurt dışında birçok ülkede yatırılan paraların istenildiği her an geri çekilebileceği ve karşılığında yüksek oranda faiz verileceği garantisi ile müvekkilinin davalı tarafa para verdiğini, ancak ödenen paranın bir türlü geri alınamadığını ileri sürerek taraflar arasında geçerli bir ortaklık ilişkisi bulunmadığının tespitine ve ödenen paranın davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı şirket vekili cevap dilekçesinde; davanın zamanaşımı süresinde açılmadığını, davacının iddialarının asılsız olduğunu, davacının şirketin ortağı olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

III. YARGILAMA SÜRECİ

1.Mahkemenin 23.09.2020 tarihli 2020/205 E., 2020/744 K. sayılı kararı ile 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi İle Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun' nun 41. maddesine eklenen geçici 4. madde kapsamında dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiş bu karar temyiz edilmekle Dairemizin 15.02.2021 tarihli, 2020/8040 E., 2021/1175 K. sayılı ilamı ile Mahkeme kararının onanmasına karar verilmiştir.

2. Anayasa Mahkemesinin 28.11.2024 tarih ve 2022/49620 başvuru numaralı ilamı ile yeniden yargılama yapılmak üzere dosyanın Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

IV. MAHKEME KARARI

Mahkemenin yukarıda esas ve karar sayısı belirtilen kararı ile yapılan yeniden yargılama neticesinde zamanaşımı süresinde açılmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, hüküm, taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

V. TEMYİZ

A.Dava ve Hukuki Nitelendirme

Dava, geçerli ortaklık ilişkisi kurulmadığının tespiti ve verilen paranın iadesi istemine ilişkindir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe
1.Temyiz sebeplerinin incelenmesinden önce eldeki dosya ve aynı mahiyetteki davaların sebeplerinden ve yıllar içinde yaşanan yasal ve yargısal süreçlerden bahsetmek gerekmektedir. 1990'lı yıllarda özellikle yurt dışında yerleşik ve faizden imtina eden küçük yatırımcıların yoğun teveccühüyle, yüksek kâr vaat eden davalı şirket ve benzeri holdinglere ciddi bir sermaye akışı olmuştur. Ne var ki bir takım nedenlerden dolayı yeni para girişinin sekteye uğramasıyla birlikte bu tür şirketler kâr payı dağıtamaz duruma gelmiştir. Bunun üzerine hissedar niteliğindeki yatırımcılar gerek Türkiye'de gerekse sair ülkelerde davalı şirket ile benzer şirketler ve holdingler aleyhine açtıkları davalarla ödedikleri paranın geri verilmesini talep etmişlerdir. Bu davalar yerel mahkemelerde hükme bağlandıktan sonra temyiz denetimi için Dairemize intikal etmiştir. Anayasa Mahkemesinin, ... (B. No:2020/21022, 14.12.2023) kararında kısmen değindiği "çelişkili yargı kararları" ise aşağıdaki sebeplerle meydana gelmiştir.

Davaların ilk açıldıkları ve şirketlere paraların yatırıldığı tarihlerde yürürlükte bulunan 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri gereğince şirkete sermaye olarak verilen paralar geri istenemeyeceği gerekçesiyle davalar retle sonuçlanıyordu. Ancak yabancı ülkelerde mukim yatırımcıların, bulundukları ülke mahkemelerinde açtıkları davalarda tahsil hükmü almaları ve bu

hükümlerin tanıma ve tenfiz yoluyla ülkemizde uygulanmasıyla birlikte yerli yatırımcıyla yabancı ülkelerdeki yatırımcı arasında ciddi eşitsizlik meydana gelmekteydi. Dairemiz ise, gerek bu adaletsizliğe son vermek gerekse şirket yetkililerinin izinsiz sermaye toplamak ve dolandırıcılık suçlarından mahkum olmalarını dikkate alarak “para verenlerle şirket arasında ortaklık ilişkisi kurulmadığını ve bu nedenle iradesi fesada uğratılan yatırımcıların haksız fiil hükümleri çerçevesinde paralarını geri alabileceklerine dair” uygulamayı benimseme yoluna gitmişti. Bu arada benzer mahiyetteki birçok holding benzer mahiyette seri davalara muhatap olmuş, para yatıranların paralarını geri istemeleri ve bu yöndeki mahkeme kararlarının infazı neticesinde bu şirketlerin tamamen battıkları gözlemlenmiştir. Dava açmakta erken davrananlar, paralarını tamamen tahsil ederken, bilahare dava açanlar, haczi kabil mal bulamadıklarından hiçbir şey elde edememe gibi bir sonuçla karşılaşmışlardır.

Neticede, tüm bu karmaşanın ortasında, halen faal olan şirketlerin yaşatılması ve gerek ortaklarının, gerekse bu şirketlere bağlı işletme ve fabrikalarda istihdam edilen iş gücünün mağduriyetlerinin önüne geçilmesi maksadıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi duruma el koyarak, hukuken meşru bir zemine çektiği şirketlere karşı açılan davalarla ilgili yürürlüğe koyduğu 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 41 inci maddesi ile sermaye koyan tüm ilgilileri ortak kabul eden anlayışı benimsemiştir. Şüphesiz bu yasal düzenleme bir tasfiye düzenlemesiydi. Tasfiye düzenlemeleri, tabiatı gereği ideal çözüm getiremezler. Bir şekilde meydana gelmiş vakıayı, en az hasarla atlatmayı, kanayan yarayı durdurup ihtilafları en aza indirgemeyi amaçlar. Anayasa Mahkemesi 12.09.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 18.05.2023 tarih, 2020/11 E. ve 2023/98 K. sayılı iptal kararı ile gerek bu düzenlemeye ilişkin iptal başvurusunu kabul ederken gerekse bireysel başvuru kapsamında mülkiyet hakkının ihlaline karar verirken menfaat dengesinin yeterince gözetilmediğini, düzenlemenin küçük yatırımcının aleyhine sonuçlar doğurduğu tespitinden hareketle iptal ve ihlal kararları vermiştir.

Hakimler ve dolayısıyla mahkemeler, laboratuvar ortamında hukukçuluk yapma lüksüne sahip değildir. Verecekleri kararların sahaya yansımasını, ekonomik ve sosyal sonuçlarını da hesaba katarak hareket etmelidirler. Daha da önemlisi hüküm şeklinde tezahür eden çözümleriyle mütakip uyuşmazlıkları çoğaltmayı değil en aza indirgemeyi amaçlamalıdırlar. Aksi halde somut örnekte görüldüğü üzere, bazen kaş yapayım derken göz çıkarma sonucuyla karşı karşıya kalınması mukadder hale gelebilmektedir. Ortada “menfaat dengesizliğinden” söz edebilmek için içeride hakim ortakların, dışarıda ise küçük yatırımcıların bulunduğu bir vasatın bulunması gerekir. Birbirleriyle benzer konumdaki binlerce küçük yatırımcıdan müteşekkil çok ortaklı bir şirkette “dileyen parasını geri çekebilir” mealindeki bir anlayışın, davalı şirketin de yok olan emsal şirketler gibi hayatiyetini devam ettirmesine imkan ve ihtimal bırakmayacağının idraki gerekirdi. Başvuran birkaç kişinin ferilere ilişkin mülkiyet haklarını koruyalım derken sair binlerce ortağın mülkiyet hakkının buharlaşmasına vesile olmak hukukun amaçladığı sonuçlardan biri olamaz. Kaldı ki hali hazırda sermaye koyma makbuzunu ibraz eden herkese değeri oranında hisse senedi verildiği ve şirketin borsaya kote olması hasebiyle ortak kalmak istemeyen kişilerin dilediği anda rayiç değer üzerinden hisselerini satarak nakde dönüştürebildiği bir ortamda hangi mülkiyet hakkının ihlal edildiği anlaşılamamıştır.

Bu iptal kararının ardından hukuken gerçekleşecek olan şey, 818 sayılı Borçlar Kanunu hükümlerinin devreye girecek olmasıdır. Paraların yatırıldığı tarih ile davaların açıldığı tarihler nazara alındığında, somut vakıada gözlemlendiği üzere davalı tarafın zamanaşımı defi ile karşılaşan küçük yatırımcıların bu kez mülkiyet hakkının ihlali değil yatırdıkları paraların tamamen buharlaşması mevzu bahis olacaktır. Bunun başlıca müsebbibinin, özel hukuk alanının diğer kurum ve düzenlemelerinden bihaber anlayışın olacağı izahtan varestedir.

2. Açıklanan gerekçeler doğrultusunda somut temyiz sebeplerinin incelenmesine gelince; dosyadaki yazılara ve delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre taraf vekillerinin bütün temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

VII. SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, taraf vekillerinin yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan kararın ONANMASINA, dava dosyasının Mahkemesine gönderilmesine, temyiz harçları peşin alındığından başkaca harç alınmasına mahal olmadığına, 24.11.2025 tarihinde kesin olarak oy birliğiyle karar verildi.